

Notitie ongewenst gedrag / integriteitsmeldingen binnen de Partij van de Arbeid

27 september 2021

Geen plek voor ongewenst gedrag en integriteitsschendingen

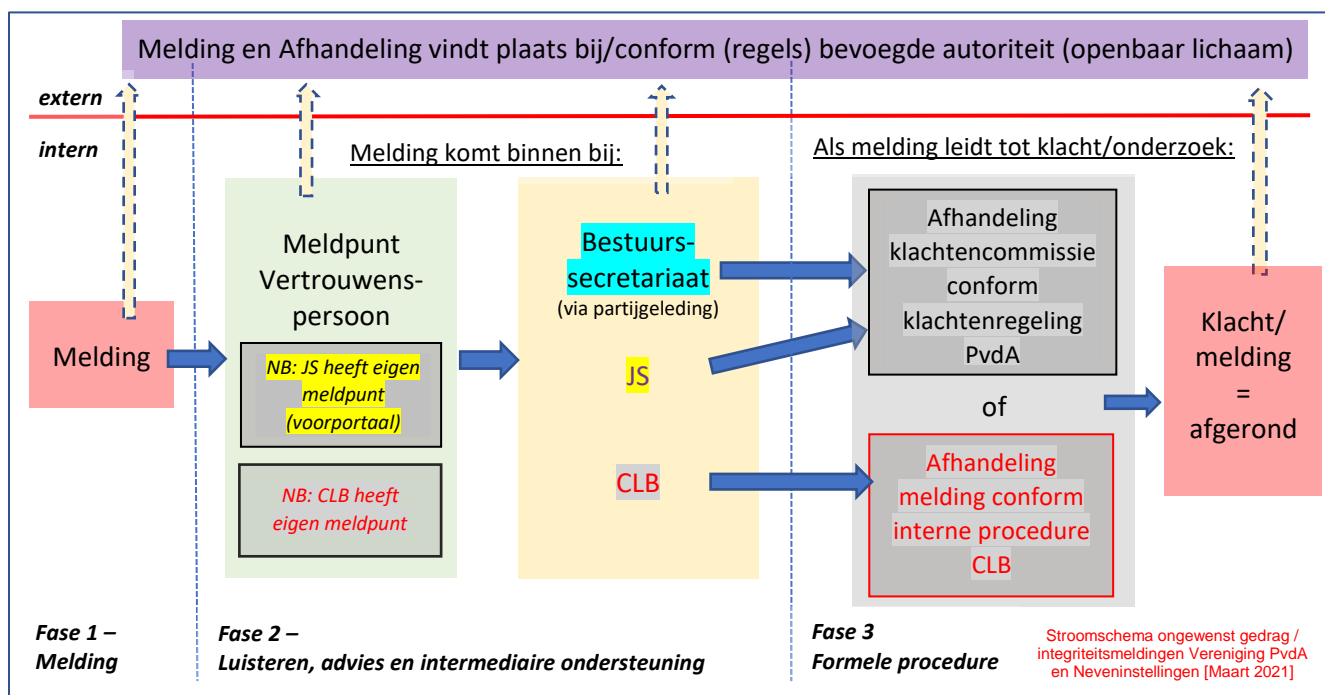
De PvdA moet voor alle leden en sympathisanten een veilige omgeving zijn. In de PvdA is geen plaats voor discriminatie, (seksuele) intimidatie, uitsluiting of andere ongewenste omgangsvormen. Daar handelen we naar, daar spreken we ons over uit, en dat lossen we op. Dit geldt voor iedereen in de partij: voor volksvertegenwoordigers, bestuurders, leden en sympathisanten

Als er sprake is van ongewenst gedrag of schending van integriteit dan wordt daar actie op ondernomen. Iedere melding wordt op gedegen wijze afgehandeld. Belangrijk is dat gekeken wordt wat er aan de hand is, met alle ruimte voor een luisterend oor en advies. Onderdeel van dat advies kan zijn dat de melding thuis hoort bij het openbaar lichaam (rijk, provincie, gemeente, waterschap), bijvoorbeeld als een PvdA-raadslid geïntimideerd wordt door een wethouder. Als de melding een interne aangelegenheid is van de Vereniging Partij van de Arbeid, hebben we daar behalve de ondersteuning ook een stappenplan voor. In veel gevallen wordt een melding met goede gesprekken en een intermediaire begeleiding naar tevredenheid afgehandeld. Als een melding wordt doorgezet naar een formele klacht hebben we daar een klachtenregeling en een klachtencommissie voor.

Dwars door het stappenplan heen is er het meldpunt vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon kan altijd benaderd worden. De vertrouwenspersoon luistert, adviseert en ondersteunt bij het vinden van een oplossing. De interne vertrouwenspersoon opereert onafhankelijk en behandelt alle meldingen vertrouwelijk. De vertrouwenspersoon is gecertificeerd en heeft een opleiding gevolgd bij een door de Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen erkend instituut. Desgewenst kan de melder een externe vertrouwenspersoon inschakelen. De 'eigen' vertrouwenspersoon kan daarvoor desgevraagd suggesties aandragen.

Stroomschema ongewenst gedrag / integriteitsmeldingen

Hieronder een schematische weergave van wat er gebeurt bij een melding. Het laat zien dat een melding verschillende routes kan volgen. In alle fasen kunnen betrokkenen tot de slotsom komen dat een melding extern van de PvdA moet worden afgehandeld. De vertrouwenspersoon speelt een belangrijke rol als voorportaal. Een melding bij de vertrouwenspersoon kan altijd. Daar kan de melder sparren over wat hem/haar is overkomen en worden de opties voor een eventuele vervolgstap doorgenomen. Die vervolgstappen kunnen informeel, formeel, intern of extern zijn. De melding bij de vertrouwenspersoon wordt pas doorgezet naar een ander niveau als de melder het daar expliciet mee eens is.

Volksvertegenwoordigers, bestuurders en niet politieke leden

Volksvertegenwoordigers en bestuurders van de PvdA op lokaal, regionaal en provinciaal niveau zijn gehouden aan de erecode en Interne Bereidverklaring van de PvdA. In het kader van hun kandidaatstelling hebben zij beide documenten ondertekend en zij zijn in het kandidaatstellingsproces bevraagd op het onderwerp integriteit en weerbaar bestuur. De PvdA kent een commissie integriteit.

Eenmaal gekozen gelden er naast de afspraken over ongewenst gedrag binnen de PvdA ook de afspraken hierover binnen het openbaar lichaam: de gemeente, provincie, waterschap, Eerste of Tweede Kamer, Het Europees Parlement.

Leden zonder politieke functie kunnen ook in (het overige) PvdA-verband te maken hebben met ongewenst gedrag en integriteitsschendingen.

Meldingen kunnen, afhankelijk van wat de melding inhoudt en over wie het gaat, worden doorgezet naar het openbaar lichaam en/of naar een vertrouwenspersoon binnen de PvdA, het CLB of de JS.

Integriteit gaat onder andere over het je gedragen volgens de geldende normen en waarden in de samenleving en in de PvdA. Bovendien geldt voor leden die een politieke functie vervullen dat zij op een goede manier horen om te gaan met informatie, macht en middelen en dat zij zich daarover te allen tijde kunnen verantwoorden.

Mogelijkheden om een klacht in te dienen

- Meldingen over integriteitsschendingen en/of ongewenst gedrag kunnen op verschillende manieren worden gedaan/binnenkomen. Dit kan via de mail, brief, telefonisch.
- Meldingen kunnen worden gedaan door leden en niet-leden van de PvdA. De voorwaarde is wel dat de klacht een relatie heeft tot de PvdA als vereniging.
- Meldingen kunnen rechtstreeks binnenkomen bij de vertrouwenspersoon via het meldpunt vertrouwenspersoon.
- Meldingen kunnen binnen komen bij het bestuurssecretariaat, het CLB, het bestuur van de JS, een medewerker van een van de geledingen van de partij, een bestuurslid van de partij.

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon van de PvdA speelt op twee manieren een rol. De melding kan via de vertrouwenspersoon binnenkomen. De melding kan er ook toe leiden dat degene die meldt het advies krijgt en opvolgt om (eerst) in gesprek te gaan met de vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon luistert, adviseert en ondersteunt bij het vinden van een oplossing. De vertrouwenspersoon opereert vertrouwelijk, is onafhankelijk en deskundig.

Meldingen en klachtprocedure

Hieronder maken wij onderscheid tussen meldingen die gaan over leden zonder politieke functie (I) en over leden met een politieke functie (II).

Nota bene: leden van de JS kunnen terecht bij de vertrouwenspersonen van de JS en bij het JS bestuur.

(I) Meldingen en klachtprocedure PvdA

Meldingen voor de PvdA zijn die meldingen die gaan over leden zonder een politieke functie op het lokale, regionale en provinciale niveau. De PvdA kan ook zelf kwesties signaleren door eigen waarneming of door berichtgeving in de media.

Bij vermoeden/meldingen is de bestuurs- en verenigingssecretaris het middelpunt in de fase van 'luisteren, adviseren en intermediaire ondersteuning':

- Er wordt binnen 5 werkdagen contact gelegd met de melder;
- De aard, omvang en ernst van de melding wordt in kaart gebracht;
- Indien er een vermoeden is van een (valse) beschuldiging in de zin van het Strafrecht, wordt de melder geadviseerd aangifte of melding te doen bij de politie;
- Meldingen van ongewenst gedrag/integriteitsschendingen worden strikt vertrouwelijk behandeld;
- De melder krijgt een bevestiging van de ontvangst van zijn melding;

- De persoon in kwestie over wie de melding gaat, wordt hiervan pas op de hoogte gebracht als de melder het hier mee eens is;
- Als er zwaarwegende redenen zijn om de melding geheim te houden, dan wordt dit gedaan.
- Bij voorkeur samen met de vertrouwenspersoon (na toestemming melder) wordt bepaald of de melding wordt doorgezet naar een formele klacht bij de klachtencommissie;
- De PvdA is zich er van bewust dat melders vaak over hoge drempels zijn gestapt om hun melding te doen, voor melders wordt een klimaat geschapen waarbinnen zij zich veilig kunnen voelen;
- De melder is in de lead en bepaalt tempo.
- De melding moet door de melder en/of anderen kunnen worden omschreven en bij voorkeur worden voorzien van middelen die deze melding onderschrijven/bevestigen;

Als de melding leidt tot een formele klacht bij de klachtencommissie (fase 3 in het schema):

- De klachtencommissie handelt volgens de 'klachtenregeling ongewenst gedrag en integriteitsschendingen binnen de PvdA';
- De klachtencommissie doet onderzoek naar de klacht en brengt deze in kaart;
- Hoor en wederhoor is de basis voor het onderzoek. Van deze gesprekken worden verslagen gemaakt die aan de gesprekspartner worden gestuurd;
- Er wordt een rapport van bevindingen opgesteld wat kan dienen als basis voor verdere besluitvorming over de afwikkeling van de klacht door het partijbestuur;
- In het geval er daadwerkelijk sprake geweest is van ongewenst gedrag wordt er een voorstel tot vervolg gedaan (berisping, uitschrijving o.i.d.).
- Het rapport met conclusie wordt voorgelegd aan het partijbestuur ter bespreking en besluitvorming.
- De indiener van de klacht ontvangt het rapport.
- Degenen over wie de klacht gaat ontvangt het rapport.
- Tijdens het gehele proces van behandeling van de integriteitsmelding wordt geen informatie verstrekt over de klacht en het onderzoeksproces, anders dan aan directbetrokkenen. Betrokkenen wordt gevraagd met deze afspraak in te stemmen bij de start van de procedure bij de klachtencommissie.

De klachtencommissie:

- Bestaat uit minimaal 3 en maximaal 6 leden;
- De leden van de klachtencommissie worden geïnstalleerd door het PvdA partijbestuur;
- De commissie handelt conform de klachtenregeling ongewenst gedrag en integriteitsschendingen binnen de PvdA;
- Bij de samenstelling van de commissie wordt rekening gehouden met kennis/deskundigheid op het gebied van ongewenst gedrag en integriteitsschendingen alsmede juridische expertise;
- De leden worden gekozen voor een periode van 4 jaar en zijn terstond herkiesbaar.

(II) Meldingen en klachtprocedure CLB

Meldingen voor het CLB zijn die meldingen die gaan over leden met een politieke functie, inclusief leden die behoren tot de fractie maar geen gekozen volksvertegenwoordiger zijn, op het lokale, regionale en provinciale niveau.

Het CLB kan ook zelf kwesties signaleren door eigen waarneming of door berichtgeving in de media.

Bij vermoeden/meldingen:

- Wordt binnen 5 werkdagen contact gelegd met de melder;
- Wordt de aard, omvang en ernst van de melding in kaart gebracht;
- Indien er een vermoeden is van een (valse) beschuldiging in de zin van het Strafrecht, wordt de melder geadviseerd aangifte of melding te doen bij de politie;
- Meldingen van ongewenst gedrag/integriteit worden strikt vertrouwelijk behandeld;
- De melder krijgt een bevestiging van de ontvangst van zijn melding;
- De persoon in kwestie over wie de melding gaat, wordt hiervan pas op de hoogte gebracht als de melder dit weet en het hier mee eens;

- Als er zwaarwegende redenen zijn om de melding geheim te houden, dan wordt dit gedaan.

Meldingen over lokale, regionale of provinciale politici:

Onderzoek van de melding:

- Het CLB doet onderzoek naar de melding en brengt deze in kaart;
- Het CLB schakelt over dit type meldingen altijd met het bestuurssecretariaat van de partij;
- De melder is in de lead en bepaalt tempo. Het CLB is zich er van bewust dat melders vaak over hoge drempels zijn gestapt om hun melding te doen, voor melders wordt een klimaat geschapen waarbinnen zij zich veilig kunnen voelen;
- De melding moet door de melder en/of anderen kunnen worden omschreven en bij voorkeur worden voorzien van middelen die deze melding onderschrijven/bevestigen;
- Bij geen bewijs in de vorm zoals hierboven beschreven, zal in overleg met de melder het onderzoek hier stoppen en geen direct vervolg kunnen krijgen;
- Het CLB kan ... om advies vragen;
- Hoor en wederhoor is de basis voor het onderzoek. Van deze gesprekken worden verslagen gemaakt die aan de gesprekspartner worden gestuurd;
- Indien de melding voldoende omvang heeft, wordt er een rapport van bevindingen opgesteld wat kan dienen als basis voor verdere besluitvorming over de afwikkeling van de melding;
- Het rapport bevat: de (geanonimiseerde) melding, het kader voor afweging (gedragscode, interne bereidverklaring enz.), de bevindingen en conclusies waarin er een uitspraak wordt gedaan of er sprake is van ongewenst gedrag;
- De conclusie kan één van de volgende uitkomsten bevatten:
 - a. Integriteit is niet geschonden en nader onderzoek is niet noodzakelijk;
 - b. Er is een redelijk vermoeden van een strafbaar feit;
 - c. Integriteit is geschonden;
 - d. Een nader onderzoek door een commissie (van goede diensten/integriteit) is noodzakelijk. In dat geval wordt er een voorstel voor een onderzoeksvraag gedaan.
- In het geval er daadwerkelijk sprake is geweest van ongewenst gedrag wordt er een voorstel tot een vervolg gedaan (berisping, uitschrijving o.i.d.).
- Het rapport met conclusie wordt voorgelegd aan het partijbestuur ter bespreking en besluitvorming.
- De melder ontvangt het rapport.
- Degenen over wie de melding gaat ontvangt het rapport
- Tijdens het gehele proces van behandeling van de integriteitsmelding wordt geen informatie verstrekt over de integriteitsmelding en het onderzoeksproces, anders dan aan directbetrokkenen. Betrokkenen wordt gevraagd met deze afspraak in te stemmen bij de start van het onderzoek.

Informatieveiligheid

De bestuurs- en verenigingssecretaris is in onderhavige procedure niet alleen knooppunt maar uit hoofde van de functie ook de functionaris gegevensbescherming (FG), als zodanig aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Belangrijkste taak van de FG is binnen de PvdA toezicht houden op toepassing en naleving van de AVG. De FG regelt, beschermt en houdt toezicht in dezen op de (alleen strikt noodzakelijke) gegevensuitwisseling, -bescherming en -vernietiging van alle meldingen/klachten. Waar aan de orde wordt ondertekening voor geheimhouding gevraagd alvorens gegevens te verstrekken.

Escalatieregel

Indien de melding/klacht handelt over een lid van het partijbestuur, wordt het proces van onderzoek en advies via een opdracht in handen gelegd van een commissie van externe deskundigen.